

Daf Panorama

La Yéchiva Ohavet Toratêha sous l'égide de Rav Israel Abib

Complément à l'étude du Daf Hayomi

SANHEDRINE 3

דף ג

א. כמה דיינים מן התורה

ב. חצי נזק משום קנס או אגב תשלומי ד' וה'.

ג. מנין לשלשה דיינים.

ד. רבי אומר בחמישה.

א. נתבאר במשנה דיני ממונות בשלשה, גזילות וחבלות בשלשה. ופירשו בגמרא דיני ממונות הם הודאות והלוואות בשלשה הדיינות, גזילות וחבלות בשלשה מומחים וסמוכים.

ב. ונחלקו אמוראים כמה דיינים צריך מן התורה להודאות והלוואות, **רבא אמר** מן התורה צריך שלשה (שנאמר ג' פעמים ונקרב בעה"ב) וסמוכים, וחכמים נתנו רשות להדיינות לדון שלא תנעול דלת בפני לווים, ואע"פ כן אם טעו בדין חייבים (מאותו הטעם שלא תנעול דלת). ואם דנו שנים אין דיניהם דין. **רב אחא אמר** מן התורה די בדין אחד (שנאמר בצדק תשפוט עמיתך), ומשום יושבי קרנות אמרו חכמים שצריך שלשה דיינים, ואם יטעו חייבים כדי לזרזם ללמוד. ואם דנו שנים דיניהם דין אלא שנקראים בי"ד חצוף.

ב. מדוע הזכירה המשנה נזק וחצי נזק והרי כבר אמרה חבלות בשלשה ונזק וחצי נזק חבלות הם (ששור מועד שחבל משלם נזק שלם, ושור תם חצי נזק). **תירוצו** הזכירו חבלות שהם חיוב ממון, וחצי נזק שהוא קנס. ולמ"ד חצי נזק ממון הוא, הזכירו חצי נזק (שאינ משלם את כל קרן הנזק) אגב תשלומי ארבעה וחמשה שגם הם לא משלמים כפי קרן הנזק.

ג. **שלשה דיינים מנין** שנאמר בפרשה ג' פעמים אלהים (דיינים מומחים) דברי ר' יאשיהו ר' יונתן אומר אין דורשים למנין הדיינים את הפעם הראשונה שבאו לגופו של לימוד שצריך מומחים (ור' יאשיהו סובר מדשינה הכתוב ולא כתב שופט משמע לדרוש למנין) אלא שנים למנין ואין עושים ב"ד שקול מוסיפים עוד אחד הרי שלשה [ורבי יאשיהו סובר עושים ב"ד שקול כר"י שאמר סנהדרין גדולה שבעים, וה"ה לשאר בי"ד (ודלא כר"י עצמו שאמר סמיכת זקנים ועריפת עגלה בחמשה), ומה שאמרה תורה לנטות אחרי רבים זה נאמר בדיני נפשות שצריך בי"ד נוטה, אבל בממונות ל"צ בי"ד נוטה, והוצרך הכתוב לרבות דין שלישי. ואע"פ שאי"צ בי"ד נוטה, אם נחלקו הדיינים בדין נוטים אחרי הרוב ואין צריך שתהא דעת שלשתם שוה בק"ו מדיני נפשות].

ד. דיני ממונות בשלשה רבי אמר בחמשה כדי שיגמר הדין בשלשה שנאמר אשר ירשיעון אלהים (דיינים) וירשיעון לשון רבים הוא הרי שנים ונאמר עד האלהים יבא דבר שניהם הרי עוד שנים (שלמד בגזירה שוה מאשר ירשיעון), ואין ב"ד שקול מוסיפים עליהם עוד אחד הרי חמשה. וחכמים סוברים כיון שנכתב ירשיעון חסר וא"ו אין נדרש לרבים.

Rav Elisha Abib

Retrouvez l'ensemble des Daf Panorama sur www.dafhayomi.fr rubrique Résumés